

Λαγοί και σαλιγκάρια

Και για το λαθρεμπόριο λαγών από τα κατεχόμενα στις ελεύθερες περιοχές μίλησε στη Νέα Υόρκη ο Ρουφ Ντεντιός. Υποστήριξε ότι δύο Έλληνοκύπριοι καταδικάστηκαν από δικαστήρια στο Νότο γιατί προμηθεύτηκαν λαγούς από το Βορρά. Και, κατά τον ισχυρισμό του, αυτό σημαίνει ότι οι Έλληνοκύπριοι δεν επιθυμούν την επαναπροσέγγιση των δύο κοινοτήτων.

Ψεύδεται ασυντόλως ο κατοχικός γκέτης. Γιατί γνωρίζει πολύ καλά ότι την επαναπροσέγγιση παρεμποδίζει συστηματικά ο ίδιος. Η επαναπροσέγγιση δεν γίνεται με το λαθρεμπόριο λαγών, σαλιγκαριών και ψαριών. Ομως, το φερέφωνο της Αγκυρας προσπαθεί στη Νέα Υόρκη να δημιουργήσει εντυπώσεις. Γι' αυτό και καθημερινά προβαίνει σε δηλώσεις και μιλιά περί ανέμων και υδάτων, για να θολώσει τα ήδη θολωμένα νερά στο Κυπριακό.

Φ.Κ.

του. Από θετικές ως ουδέτερες οι απόψεις των επισήμων που είχε συγκεντρώσει για τα ελληνοτουρκικά και το Κυπριακό, αλλά εκείνος επέμενε μαζοχιστικά ότι είναι αρνητικές για τα συμφέροντά μας.

Τυφλωμένοι προφανώς από τον κτηνισμό, που θεωρεί ότι ο φόβος και ο πανικός ανεβάζουν τη θεαματικότητα, δεν μπορεί να δει ότι έχει και τα αντίθετα αποτελέσματα. Ιδιαίτερα όταν θέλει να βγάλει κλίθους τους τηλεθεατές, οπότε δεν απομένει παρά να ευχρησθήσει και εις ανώτερα στο κανάλι για τη φιλότιμη προσπάθειά του.

ΜΟ-Σ

Η «θυσία»

Τις πολύ ενδιαφέρουσες πλευρές της κατασκευής της γέφυρας που θα συνδέσει το Ρίο με το Αντίριο εξηγούσαν σε δημοσιογράφους εκπρόσωποι της ελληνογαλλικής κοινοπραξίας, η οποία έχει αναλάβει την κατασκευή του έργου.

«Καλά όλα αυτά, αλλά η παράδοξη λέει πως για να στεριώσει το γεφύρι θα πρέπει να θυσιαστεί η γυναικά του πρωτομάστορα, επισήμηναι χαριτολογώντας δημοσιογράφος. Η απάντηση ήρθε από τον υπεύθυνο του έργου και ήταν στο ίδιο μήκος κύματος: «Το ξέρουμε, αλλά επειδή είχαμε ...υπερπροσφορά, καταλήξαμε να θυσιάσουμε μια κότα!»

Οι φεμινίστριες δεν θα πρέπει να αφήσουν να περάσει έτσι αυτό το διπλό χτύπημα. Εμείς οι υπόλοιποι ως κάνουμε υπομονή ως το 2004, οπότε θα ξέρουμε αν η «θυσία» έχει πιάσει τόπο.

Χ.ΤΖ.

Γι' αλλού

Για τελευταία φορά, χθες, ο Γιώργος Λαοκαλάκης προήδρευσε σε γενική συνέλευση της Γενικής Τράπεζας. Υστερα από τρία χρόνια θητείας στο πιστωτικό ίδρυμα των στρατιωτικών μετράει μέρες για να αποχωρήσει, μάλλον εντός του Ιανουαρίου, προκειμένου να πολιτευθεί και πάλι. Αυτή τη φορά δεν θα είναι υποψήφιος στην Αρκαδία, αλλά στη δύσκολη και πολυπληθή Β' Αθηνών.

Π.ΣΩΚ.

Τους δέχονται

Πώς αντιμετωπίζουν άραγε οι νεο-δημοκράτες ψηφοφόροι τα πρώην στελέχη της Πολιτικής Ανωχής που επανέκαμψαν στη Ν.Δ.; Όπως δείχνουν τα πρώτα στοιχεία, μάλλον με θετικό τρόπο. Δεν είναι μόνον η έκτη θέση στην Α' Αθηνών, στην οποία κατατάσσεται τον Νικήτα Κακλαμάνη η δημοσκοπηση της MRB. Είναι και η πολύ καλή ανταπόκριση που έχει στον Εβρο ο Άκης Γεροντόπουλος. Όπως μας έλεγαν χθες συνεργάτες του, «είναι σαν να μην έλειψε ποτέ από τη Ν.Δ.», ενώ θετικά τον αντιμετωπίζουν και ψηφοφόροι από άλλους κοιμματικούς χώρους.

Γ.ΚΑΡ.

Σε κάθε περίπτωση, οι εκλογές θα δείξουν.

Π.ΣΩΚ.

ΟΤΕ του 2000

Διεκτραγωδεί την τηλεοπτικο-νικακή εξυτηρέτηση της βόρειας Ευρώπης από τον ΟΤΕ με ερώτηση του βουλευτή (ΣΥΝ) Ευ. Αποστόλου: Πέρασαν πάνω από δύο χρόνια, λέει, απ' ότου (1-8-97) ο τότε υπουργός Μεταφορών Χ. Καστανίδης διαβεβαίωνε τη Βουλή ότι ως τα τέλη του 1998 θα λυνόταν το πρόβλημα. Ο κ. Καστανίδης έφυγε, το πρόβλημα έμεινε και χειρότερεσε. Τι θα γίνει;

Ισως ενδιέφεραν τον τωρινό υπουργό Μεταφορών Τ. Μαντέλη, για την απάντησή του, κάποιες λεπτομέρειες, όπως τις βιώνει ένα από τα θύματα του ΟΤΕ - η αφεντιά μου αυτοπροσώπως:

Στα χωριά Πηλι και Βλαχιά (και σε άλλα, ενδεχομένως, που δεν ξέρω) τις μισές μέρες του χρόνου τα τηλέφωνα είναι νεκρά ή λειτουργούν με τρόπο, που φρουσιώνει τους λογαριασμούς και σου σπάει τα νεύρα (τρεις, τέσσερις και πέντε κλήσεις για να πετύχεις μία - κι αυτή προβληματική...). Τα τοπικά τεχνικά συνεργεία του ΟΤΕ τρέχουν και δεν φτάνουν. Πότε ένας κεραυνός, πότε ένα κλαρί πλατάνου ή ένας τασακιμένος πεύκος, πάνω στα σύρματα, άλλοτε μια κατολίωση και μονίμως η ...βροχή νεκρώνουν το δίκτυο.

ΟΤΕ του 2000 - με τα ασύλληπτα επιτεύγματα της τεχνολογίας...

Πού ζούμε;

Γ.Β.

Της εποχής

Σε μια από τις καθημερινές τηλεφωνικές εικοονομίες με Αστυνομικά Διευθύνση της βόρειας Ελλάδας ακούστηκε κι αυτό:

- Καλησπέρα, από «Ελευθεροτυπία», υπάρχει τίποτα;
 - Όχι, λίμπι-ντάου!
- Στο πνεύμα της εποχής και η Αστυνομία.

Β.ΠΑΠ.

! Ποιο είναι σημαντικότερο θέμα; Το Ελσίνκι, ο Κόκοτας ή η «Ζούγκλα».

Ιδού η αξιολόγηση μεγάλου τηλεοπτικού καναλιού στο χθεσινό δελτίο ειδήσεων: *Ενα λεπτό για τη σύνδο κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τρία λεπτά για την περίπτωση της υγείας του λαϊκού τραγουδιστή και τέσσερα λεπτά για το σίριζαλ Κορκολής-Τριανταφυλλόπουλος. Βέβαια, έτερο μεγάλο ιδιωτικό κανάλι για την τελευταία περίπτωση αφιέρωσε 25 λεπτά! Είπατε τίποτα;*

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΡΔΟΣ (*)

Η ευρωπαϊκή περιπέτεια της Τουρκίας

μέλλον το εμπόριο ανάμεσα στις δύο χώρες θα προσεγγίζει τα 2 δισ. δολάρια!

Παρά την ύπαρξη της Τελωνειακής Ένωσης Ε.Ε. - Τουρκίας από το 1996 και μετά, το εμπόριο ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία παραμένει σε εμβριτική μορφή. Ετσι, αν και οι αγορές των δύο γειτόνων παραμένουν ανουατές, ο συνολικός όγκος των εξαγωγών και εισαγωγών των δύο κρατών είναι περίπου 1 δισ. δολάρια (δηλ. 330 δις. δραχμές). Αυτός επικεντρώνεται κυρίως σε πέντε μεγάλες κατηγορίες προϊόντων από ένα σύνολο 130 κατηγοριών. Ο χαμηλός όγκος του εμπορίου προσδιορίζει με τη σειρά του και τη χαλαρή αλληλεξάρτηση των δύο οικονομιών. Η τελευταία μπορεί κάλλιστα να εμμενείσει τις τάσεις εκ μέρους της Τουρκίας για ρύθμιση των διμερών προβλημάτων της με τη βοήθεια του γνωστού casus belli.

Η δυστοκία που διέκρινε τις εμπορικές σχέσεις των δύο χωρών κατά τα προηγούμενα χρόνια έως και την περίοδο της σύλληψης του Οτσαλάν θα μπορούσε να ξεπεραστεί με τη βοήθεια ενός σοκ (ή θαιμάκος κατά πολλούς) ή μέσω μιας εκτεταμένης συνεργασίας, όμοιας εκείνης ανάμεσα στη Γερμανία και τη Γαλλία της μεταπολεμικής περιόδου.

Οι απρόσμενοι σεισμοί, το πρόσφατο, λοιπόν, σοκ της θερινής περιόδου, συνέβαλαν στην προσέγγιση των δύο λαών, όχι όμως και των κυβερνήσεών τους. Η διπλωματία των σεισμών, λοιπόν, συνέβαλε στην αλλαγή του άσχημου ψυχολογικού κλίματος που είχε διαμορφωθεί ανάμεσα στις δύο χώρες, λόγω της κρίσης Οτσαλάν. Αυτό όμως το απόθεμα της σιματαράστασης και φιλίας δεν αποτελεί προϋπόθεση ικανή να οδηγήσει στην όλο και μεγαλύτερη σφύριξη των πολιτικών και εμπορικών σχέσεων των δύο κρατών. Απομένει, λοιπόν, ο μηχανισμός εργαλίδουσης της προαναφερθείσας εκτεταμένης συνεργασίας.

Οι δύο κυβερνήσεις βιώνουν ένα μοναδικό καθεστώς ασυνεννοησίας. Οι Τούρκοι θεωρούν ότι με διάλογο υπό την απειλή χρήσης βίας μπορούν να επιβάλουν την άποψή τους στην περιοχή. Από την άλλη, η Ελλάδα, προτάσσοντας ως μέσο επίλυσης των όποιων προβλημάτων εδώ και 19 χρόνια τις αποφάσεις του ΟΗΕ για την Κύπρο και το Δίκαιο της Θάλασσας για το Αιγαίο, θεωρεί ότι μπορεί να καταλήξει σε ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Ετσι, από τη μια πλευρά έχουμε μια διαδικασία χωρίς κοινά σημεία επαφής στα δύο φλέγοντα πολιτικά προβλήματα (που δεν είναι και τα μόνα), ι-

κανή κάτω από τις παρούσες συνθήκες να απειλήσει την ειρήνη. Από την άλλη πλευρά όμως εμφανίζονται μια σειρά από ενταξιακές επιχειρηματικές χαρακτηριστικά, που μπορούν να εγγυηθούν την ειρήνη στην περιοχή.

Κύριος προδιοριστικός παράγοντας της διαίτησης των προβλημάτων πολιτικού χαρακτήρα είναι η υτεροφία της εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας και η πολιτική κίνηση που προσφέρει στη γειτονική χώρα εκ μέρους των ΗΠΑ και της Γαλλίας. Η κατάσταση όμως αυτή έχει προκαλέσει ορατές ζημιές στην ίδια την Τουρκία. Αυτό είναι εμφανές και στην εξέλιξη των σχέσεων των δύο κρατών με την Ε.Ε.

Αναλυτικότερα, η Ελλάδα υπέγραψε τη Συμφωνία Συνδέσεως της με την ΕΟΚ το 1961 και έγινε κράτος-μέλος της το 1981, ενώ η Τουρκία, αν και υπέγραψε μια ίδια συμφωνία το 1963, μόλις το 1997 χαρακτηρίστηκε ως επίλεξιμο κράτος! Επιπλέον οι διαδικασίες σχετικά με την υποψηφιότητα για ένταξη της Τουρκίας δεν έχουν καμία σχέση με τις αντίστοιχες της Ελλάδας της περιόδου των 1975-80. Πράγματι, οι όποιες υποψηφιότητες για ένταξη της περιόδου μετά το 1993 είναι εμφανώς πιο πολύπλοκες. Θέτουν μια σειρά από κριτήρια - περιορισμούς - με αντικείμενο την εισδοχή ενός κράτους στην Ε.Ε., που δεν υπήρχαν όμως παλαιότερα.

Ως προς τα κριτήρια προσχώρησης ειδικότερα, η Τουρκία, όπως και κάθε άλλη υποψήφια χώρα, οφείλει να πληροί τα κριτήρια της συνδιαιτητικής κορυφής της Κοπεγχάγης του 1993. Ανά διακρίνονται σε κριτήρια πολιτικού χαρακτήρα (δημοκρατία, σεβασμός μειονοτήτων κ.λπ.) και οικονομικού χαρακτήρα (ολικό άνοιγμα της Τουρκίας και σταδιακή προσέγγιση των οικονομικών μεγεθών της στα αντίστοιχα της Ε.Ε.).

Επιπλέον όσοι οι προϋποθέσεις που τέθηκαν σε προηγούμενες συνδιασκέψεις (π.χ. του Λουξεμβούργου του 1997) και προσδιορίζουν το πλαίσιο με το οποίο η Τουρκία οφείλει να λύσει τα προβλήματά της με την Ελλάδα (π.χ. το δικαστήριο της Χάγης για το Αιγαίο) εξακολουθούν να αποτελούν προδιοριστικό παράγοντα της υπό συζήτηση προσχώρησης.

Ετσι, δεδομένου του χρόνου εκπλήρωσης των προαναφερθέντων, η Τουρκία είναι αυτή που καλείται να επιλέξει την ταχύτερα με την οποία θα εξελιχθούν οι διαπραγματεύσεις για την ένταξή της. Αν καθυστερήσει τις προβλεπόμενες προσαρμογές, τότε ο χρόνος της ένταξης της προβλέπεται να είναι μακρύς.

Όταν, τέλος, φτάσει καθυστερημένα στο πέρας των διαπραγματεύσεων, η προσχώρησή της θα έχει να αντιμετωπίσει όχι 15, αλλά πολλά περισσότερα κράτη-μέλη. Ο αγώνας δρόμου, λοιπόν, της Τουρκίας λειτουργεί σε βάρος της και όχι σε βάρος της χώρας μας. Αυτό θα μπορούσε να εμμενείσει την αυξημένη κινητικότητα που διακρίνει την αμερικανική διπλωματία για επίλυση των διμερών προβλημάτων του άμεσο μέλλον.

Ετσι, λοιπόν, η Τουρκία στον αγώνα δρόμου που έχει να αντιμετωπίσει, οφείλει να ταξινόμησει τους στρατηγικούς της στόχους και ακολουθήσει να προβεί στις ενέργειες εκείνες που θα την απελευθέρουν από χρονοβόρες συζητήσεις. Έχει να επιλέξει, λοιπόν, στο άμεσο μέλλον ανάμεσα στην ένταξη της στην Ε.Ε. και τους μικρότερους στόχους της εξωτερικής πολιτικής, που προσκορούν στην Ελλάδα. Αν το μενού των επιλογών της γυμνιστεί από τους άξονες της έως σήμερα εξωτερικής πολιτικής της (π.χ. αδιαλλαξία στο Κυπριακό) τότε θα χάσει τη δεύτερη ευκαιρία που της δίνεται για ένταξη στην Ε.Ε.

Αν και οι πολιτικοί της χώρας εκτιμούν ότι η Τουρκία έχει και άλλες επιλογές πλην της Ε.Ε., οι 4.500 ξένες εταιρείες που έχουν επενδύσει εκεί δεν ασπάζονται στο σύνολό τους την εν λόγω θέση. Η οικονομική ζωή της χώρας θεωρεί ότι η Τουρκία έχει μόνο μια επιλογή, και αυτή είναι η Ευρώπη! Η Ιστορία δεν προσφέρει πολλές ευκαιρίες. Κατά το 1976-77 η Τουρκία έχασε την πρώτη μεγάλη ευκαιρία της να αρχίσει τις διαπραγματεύσεις με αντικείμενο την ένταξη της στην Ε.Κ. Η δεύτερη ευκαιρία της δίνεται κατά το 2000.

Η ταχύτερα όμως εκπλήρωση των όποιων κριτηρίων, όρων και προϋποθέσεων εκ μέρους της Τουρκίας παίζει σημαντικό ρόλο στη νέα αυτή διαδικασία. Αν υπερεκτιμήσει, όπως συνήθως, τις δυναμικές της ενδέχεται να χάσει τη δεύτερη και τελευταία ευκαιρία που έχει για μια αξιοσημείωτη ένταξη στην Ε.Ε.

★ Ο Δημήτρης Μάρδος είναι επικεφαλής καθηγητής του Οικονομικού Τμήματος του ΑΠΘ.